

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

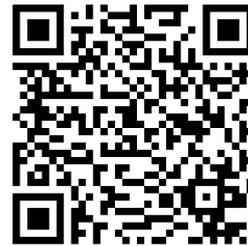
Державний обліковий номер: 0822U100243

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 17-01-2022

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дмитрієва Олена Дмитрівна

2. Dmytriyeva Olena Dmytrivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 034

Назва наукової спеціальності: Гуманітарні науки. Культурологія

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 23-12-2021

Спеціальність за освітою: фортепіано

Місце роботи здобувача: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125438

Місцезнаходження: вул. Івана Франка, буд. 24, м. Дрогобич, Дрогобицький р-н., Львівська обл., 82100, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 26.460.001

Повне найменування юридичної особи: Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України

Код за ЄДРПОУ: 26167849

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 18-д, м. Київ, 01133, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія мистецтв України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України

Код за ЄДРПОУ: 26167849

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 18-д, м. Київ, 01133, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія мистецтв України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 18.41

Тема дисертації:

1. Школа Бориса Лятошинського у культуротворчих процесах XX–XXI століття
2. Borys Lyatoshynsky's school in cultural processes of the XX – XXI centuries

Реферат:

1. Дисертаційне дослідження присвячене аналізу проблем становлення та функціонування композиторської школи Бориса Лятошинського. Мистецька школа реконструюється як комплексний феномен, що у своїй сутності поєднує прояви різних творчих та концептуальних статусів мистецтва: діяльності, системи уявлень, практик та соціальних інституцій. Визначено місце і роль мистецької школи видатного митця у культурних стратегіях соціуму. Доведено, що мистецька школа провадить передовсім творчу діяльність, яка трансформує та модифікує усталені уявлення про культурницький, комунікативний і жанрово-стильовий статус мистецьких практик. Композиторська школа Бориса Лятошинського визначена як своєрідна співтворчість митців різних поколінь, у лоні якої виражаються художні принципи і моделі, базовані на творчо-пошуковому, освітньому та інноваційноавангардному компонентах. Мистецька школа презентується як реальна форма спільної та плідної діяльності лідера та його послідовників. Проаналізовано культурно-

комунікативні параметри творчих спільнот у їх взаємозв'язку протягом тривалого періоду (від українського модерну 1920-х років до «Київського авангарду» 1960-х, ідейним натхненником якого був сам Борис Лятошинський). Доведено, що творчі спільноти позначені передовсім неформальним характером комунікацій, певними правилами гри, що базуються на пошуку нових концептів і форм самовираження. Окреслено нові культурні дискурси, що стали результатом індивідуальної та колективної творчості, які протистояли традиційним уявленням про роль митця у повоєнному соціумі. Зазначено, що творчі школи в історії людства виникали як своєрідне цехове мистецтво, основним завданням якого було створення і трансляція мистецького продукту. Історично доведено, що творчі школи формуються навколо видатних особистостей за принципом об'єднання поціновувачів та продовжувачів художніх уподобань. Доведено, що саме такий принцип ліг в основу композиторської школи Бориса Лятошинського. Додамо, що виникнення й розвиток школи видатного майстра детерміновано не лише певними соціально-історичними умовами, логікою розвитку мистецтва та культури в цілому, а й особистісно-психологічними якостями самого лідера – засновника творчої спільноти. Окреслено, що школа як культурне явище виникає на основі розробленої лідером творчої стратегії, позначеної новаторським характером. У рамках цієї доктрини педагогічна діяльність постає тим базовим елементом, на якому і у зв'язку з яким розвивається дослідницька діяльність цієї школи, а комунікативні процеси вибудовуються за принципом учитель – учень. Творчо-освітня школа є формою професійної комунікації, що історично виправдала себе як така, що функціонує за соціально-комунікативними та інтегративними потребами і творчими інтересами, народженими під впливом лідера, а також комунікації «твір – реципієнт», наявності традицій, новацій і логіки дискурсивних практик. Надзвичайно актуальним у дослідженні постає співвідношення традицій і новаторства, яке простежується через творчо-виконавську, дослідницьку, інноваційну та освітню функції школи Бориса Лятошинського. У цьому випадку традиції не перетворилися на застигли стереотипи мислення, не стали на заваді творчим пошукам, а склали міцний базис, що мотивував до творчих експериментів і їх глибшого розуміння. Крім того, співвідношення традицій і новаторства в діяльності мистецької школи залежить і від етапу еволюційно-стильового циклу, на якому знаходиться ця школа (етапі її формування, зрілості, асиміляції з іншими школами). Якщо на етапі формування школи в її діяльності переважають елементи новаторства, то на етапах зрілості і розчинення – можуть переважати традиції (ситуація, коли новий інноваційний продукт вже не створюється, а школа перебуває під впливом колишніх традицій; в той же час і на цих етапах не виключена поява нових трансформаційних змін).

2. This dissertation research is devoted to the analysis of the problems of the formation and functioning of the school of composition of Borys Lyatoshynsky. The art school is reconstructed as a complex phenomenon, which in essence combines the manifestations of different creative and conceptual statuses of art: activities, systems of ideas, practices and social institutions. The place and role of an "art school" associated with an outstanding creator in the cultural strategies of society are determined. It is proved that the art school conducts primarily creative activities, which transform and modify the established ideas about the cultural, communicative and genre-style status of artistic practices. Borys Lyatoshynsky's school of composition is defined as a kind of cocreation of artists of different generations, in the bosom of which artistic principles and models based on creative-exploratory, educational and innovative-avant-garde components are balanced. The art school is presented as a real form of joint and fruitful activity of the leader and his followers. The cultural and communicative parameters of creative communities in their interrelation during a long period are analyzed (from the Ukrainian modernism of the 1920s to the "Kyiv Avant-Garde" of the 1960s, whose ideological inspiration was Borys Lyatoshynsky himself). It is proved that creative communities are marked primarily by the informal nature of communication, certain rules of the game, based on the search for new concepts and forms of self-expression. New cultural discourses outlined as a result of individual and collective creativity, which opposed the traditional notion of the artist's role in post-war society, are set forth. It is noted that the creative school in the history of mankind emerged as a kind of art guild, the main task of which was to create and broadcast an art product. It has been historically shown that creative schools are formed around outstanding personalities on the principle of uniting connoisseurs and successors of artistic tastes. It is proved that exactly such a principle formed the basis of Borys Lyatoshynsky's school of

composition. We will add, that the origin and development of the school of the outstanding master is determined not only by certain socio-historical conditions, the logic of art and culture in general, but also by the personal and pedagogical qualities of the leader -- the founder of the creative community. It is outlined that the school as a cultural phenomenon arises on the foundation of a creative dynamic developed by the leader, marked by an innovative character. Within the framework of this doctrine, pedagogical activity appears as the basic element on which and in connection with which the research activity of this school develops, and communicative processes are built on the principle of teacher -- student. A creative and educational school is a form of professional communication that has historically justified itself as one that operates on the socio-communicative and integrative needs and creative interests born under the influence of the leader, as well as communication "work -- recipient", traditions, innovations, and logic of the discursive practices. The relationship between tradition and innovation, which can be traced through the creative, performing, research, innovation and educational functions of Borys Lyatoshynsky's school, is extremely relevant in the research. In this case, the traditions did not turn into rigid stereotypes of thinking, and did not interfere with creative pursuits, but formed a solid basis that motivated creative experiments and resulted in deeper understanding. In addition, the ratio of tradition and innovation in the activities of the art school depends on the stage of the evolutionary-stylistic cycle in which this school is (stage of its formation, maturity, assimilation with other schools). If at the stage of school formation elements of innovation prevail in its activity, then at the stages of maturity and dissolution traditions may prevail (a situation when a new innovative product is no longer created, and the school is influenced by former traditions; at the same time and on these stages the emergence of new transformational changes is not excluded). The art school as an aesthetic and artistic phenomenon of culture appears through a set of musical-linguistic signs-symbols, enshrined in the written tradition and deepened by the professional experience of composers and performers.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Савчук Ігор Борисович
2. Savchuk Ihor Borysovych

Кваліфікація: д. мист., 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бермес Ірина Лаврентіївна

2. Bermes Iryna Lavrentiivna

Кваліфікація: д. мист., 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Афоніна Олена Сталівна

2. Afonina Olena Stalivna

Кваліфікація: д. мист., 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сидоренко Віктор Дмитрович
2. Sydorenko Victor Dmytrovych

Кваліфікація: к. мист., 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зубавіна Ірина Борисівна
2. Zubavina Iryna Borysivna

Кваліфікація: д.мист., 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Роготченко Олексій Олексійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Роготченко Олексій Олексійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.